

прийнятною, у зв'язку з чим положення КПК України щодо початку досудового розслідування потребують суттєвого корегування, враховуючи специфіку, зміст та форми реалізації кримінально-процесуальних правовідносин.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України»: чинне законодавство з 19 листопада 2012 р. : (Офіц. текст). – К. : ПАЛИВОДА А. В., 2012. – 382 с. – (Кодекси України).

2. Кримінально-процесуальний кодекс України : чинне законодавство зі змінами та доповненнями станом на 8 вересня 2011 р. : (Офіц. текст). – К. : ПАЛИВОДА А. В., 2011. – 264 с. – (Кодекси України).

3. Інструкція про порядок ведення єдиного обліку в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події : Затверджена наказом МВС України № 1050 від 19 листопада 2012 р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mvs.gov.ua/mvs/>.

4. Берназ В., Неледва Н. Регламентация початку досудового розслідування як основа кримінально-процесуального провадження / В. Берназ, Н. Неледва // Новели Кримінального процесуального кодексу України 2012 року. – Ч. 2 : Збірник статей. – К. : Істина, 2012. – С. 43-50.

5. Лобойко Л. М. Початок досудового розслідування за новим КПК / Л. М. Лобойко // Новели Кримінального процесуального кодексу України 2012 року : Збірник статей. – К. : Істина, 2012. – С. 33-43.

Титов А. М.,
кандидат юридичних наук, доцент,
заступник завідувача кафедри
державно-правових та
кримінально-правових дисциплін
Донецького університету
економіки та права

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПРИВОДУ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Привід є одним із заходів забезпечення кримінального провадження, сутність якого полягає у примусовому супроводженні підозрюваного, обвинуваченого, свідка, який раніше був викликаний у встановленому законом порядку і не з'явився за викликом без поважної причини або не повідомив про

причину свого неприбуття, що здійснюється особою, яка виконує ухвалу про привід, до місця її виклику в зазначений в ухвалі час [1, с. 384].

Привід пов'язаний із обмеженням невід'ємного права кожної особи на свободу та особисту недоторканність, передбаченого ст. 29 Конституції України [2], тому рішення про його застосування належить до виключної компетенції суду: на досудовому провадженні його приймає слідчий суддя за клопотанням слідчого, прокурора або з власної ініціативи, а в судовому провадженні – суд за клопотанням сторони кримінального провадження, потерпілого або з власної ініціативи [1, с. 384-385]. Такі зміни в регулюванні порядку здійснення приводу порівняно з КПК України 1960 р. слід лише вітати.

Водночас, виконавця ухвали про здійснення приводу визначає слідчий суддя чи суд, який постановляє цю ухвалу. Згідно з ч. 1 ст. 143 КПК України виконання ухвали про здійснення приводу може бути доручене відповідним підрозділам органів внутрішніх справ, органів безпеки, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства або органів державного бюро розслідувань [3]. Принагідно відзначимо, що до цього переліку потрапили не всі оперативні підрозділи, зазначені в ст. 41 КПК України. Практичний досвід підказує нам, що у випадках, коли оперативний супровід кримінального провадження здійснюється оперативними підрозділами органів, що здійснюють контроль за додержанням митного законодавства, органів Державної пенітенціарної служби України, органів Державної прикордонної служби України, привід буде доручено відповідним підрозділам органів внутрішніх справ. Закон не містить обов'язку повідомлення особі, що подала клопотання про здійснення приводу, про виконавця відповідної ухвали. Якщо клопотання подав слідчий чи прокурор, вони мають змогу дізнатися про виконавця (хоча знов-таки, практиці відомі випадки конфліктів між органами досудового слідства та оперативними підрозділами). Але ж якщо ініціатором здійснення приводу була, наприклад, сторона захисту в судовому засіданні, вона не має повноважень на одержання відповідної інформації, і може бути лише проінформована суддею в судовому засіданні про результати виконання відповідної ухвали. Згідно з ч. 4 ст. 143 КПК України, у разі неможливості здійснення приводу особа, яка виконує ухвалу про здійснення приводу, повертає її до суду з письмовим поясненням причин невиконання [3]. Знову-таки виконавець подає інформацію безпосередньо до суду, оминаючи ініціатора клопотання. Вважаємо, що особа, за клопотанням якої здійснюється привід, повинна мати право знати про виконавця відповідної ухвали і результати її виконання, і це необхідно передбачити в законі.

Як зазначалося, привід є досить серйозним заходом забезпечення кримінального провадження, пов'язаним із обмеженням невід'ємного права кожної особи на свободу та особисту недоторканність. Проте неможливість виконання ухвали про здійснення приводу підозрюваного, обвинуваченого, крім неможливості проведення процесуальних дій з цією особою, жодних правових наслідків не має. Вважаємо це невиправданим, адже ухилення від явки до органів, що здійснюють досудове розслідування, та суду свідчить про

протидію законному вирішенню справи. На нашу думку, неможливість виконання приводу підозрюваного, обвинуваченого є достатньою підставою для оголошення такої особи в розшук і пропонуємо ч. 1 ст. 281 КПК України викласти таким чином: «Якщо під час досудового розслідування місцезнаходження підозрюваного невідоме і ухвалу про здійснення його приводу виконати виявилось неможливим, то слідчий, прокурор оголошує розшук цього підозрюваного».

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. Т. 1 / О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдоль та ін. ; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. – Х. : Право, 2012. – 768 с.

2. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України. Прийнятий 13 квітня 2012 р. // Голос України. – 2012. – № 90-91. – 19 травня.

Удовенко Ж. В.,

кандидат юридичних наук, доцент,

професор кафедри криміналістичних експертиз

навчально-наукового інституту підготовки фахівців

для експертно-криміналістичних підрозділів

Національна академія внутрішніх справ

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОСОБИСТОГО І СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ

Розділ II Конституції України присвячений правам та свободам людини і громадянина. Визнання людини, її права і свободи є вищою цінністю. Ці права належать кожному від народження.

Конституція виходить з визнання основних прав і свобод людини невідчужуваними і непорушними (ст.21), та недопустимості їх обмеження. У ній вказується (ч. 3 ст.22), що в Україні при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод. У ст. 64 Конституції встановлюється, що права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Закріплені в Конституції України права і свободи можуть бути розділені на три основні групи: особисті, політичні і соціально-економічні.

Особисті права і свободи належать кожній людині. Право на невтручання в особисте і сімейне життя, гарантоване ст.32 Конституції України, означає надану людині і гарантовану державою можливість контролювати інформацію про себе, перешкоджати розголошуванню відомостей особистого, інтимного характеру. Воно забезпечує громадянину можливість знаходитися поза службою, роботою,